

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se

Ert diarienummer: M2020/01705/Nm

Yttrande avseende Översynen av förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

Inledning

Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter trädde i kraft 2010 med syfte att styra myndigheterna till att arbeta systematiskt med att integrera miljöhänsyn i sina verksamheter. Regeringen gav i februari 2020 Naturvårdsverket i uppdrag att göra en översyn och ge förslag på förändringar i förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. Bakgrunden till uppdraget är bland annat att de senaste årens redovisningar har visat brister på flera områden i myndigheternas miljöarbete.

Länsstyrelsens ställningstagande

Länsstyrelsen i Västmanlands län tillstyrker översynen av förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter.

Författningsförslaget föreslår förändringar i nästan samtliga paragrafer. Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget som helhet och har identifierat fem större förändringar som berör paragraferna 3, 4, 9, 13 och 15. Dessa beskrivs mer ingående nedanför.

3 § Direkt miljöpåverkan

Det nya förslaget till paragrafen är: ”En myndighet som anges i 22–32 §§ ska inom ramen för sitt ordinarie uppdrag ha ett miljöledningssystem som integrerar miljöhänsyn i helamyndighetens verksamhet. Myndigheten ska ta hänsyn till verksamhetens direkta miljöpåverkan på ett systematiskt sätt i syfte att uppnå ständig förbättring.”

Förändring

Kravet på att arbeta med myndigheternas indirekta miljöpåverkan tas bort, vilket utgör den största förändringen i förslaget från Naturvårdsverket.

Länsstyrelsens ställningstagande

Förslaget innebär att mer utrymme frigörs för att fokusera på den direkta miljöpåverkan och lämnar bättre förutsättningar för att minska myndigheternas direkta utsläpp. Förslaget innebär också att dubbelrapportering av det indirekta miljöarbetet undviks.

4 § Livscykelperspektiv används som ett nytt begrepp

Det nya förslaget till formuleringen är: "Miljöledningssystemet ska innebära att den miljöpåverkan som verksamhetens interna och externa verksamhet kan ge upphov till är utredd (miljöutredning) utifrån ett livscykelperspektiv. Miljöutredningen ska hållas aktuell genom att den ses över och uppdateras vid väsentliga förändringar i verksamheten eller minst vart femte år. Utredningen ska innehålla uppgifter om de miljökrav i lag och annan författning som rör verksamheten."

Förändring

Livscykelperspektivet införs som ett nytt begrepp i statens miljöledningsarbete.

Länsstyrelsens ställningstagande

Införandet av ett livscykelperspektiv gör att utsläppsberäkningarna blir mer komplexa, men ger samtidigt ett rättvisande utsläppsvärde. Länsstyrelsen ser ett behov av en tydlig vägledning över hur myndigheterna förväntas arbeta utifrån det här perspektivet.

9§ Kontroll och styrning

Det nya förslaget till formulering; "Myndigheter ska säkerställa att planering, genomförande, uppföljning och förbättring av miljöledningssystemet integreras i ordinarie styrmodell och relevanta styrdokument för att

1. säkerställa att miljöpolicy och gällande miljöregler följs,
2. bidra till att minska negativ miljöpåverkan så långt möjligt, och
3. bidra till att nå myndighetens miljömål."

Förändring

Förslaget till den nya förändringen i paragraf 9 innebär att kravet på handlingsplan tas bort.

Länsstyrelsens ställningstagande

När kravet på en separat handlingsplan för miljöledningsarbetet tas bort betonas istället vikten av att integrera miljöledningsarbetet i verksamhetens övergripande styrmodell, vilket vi anser är en god inriktning för att bättre lyckas få till strukturella förändringar. Naturvårdsverkets uppföljning av myndighetens miljöledningsarbete blir fortsatt viktig, speciellt eftersom det integreras mer i övriga verksamheten.

13§ Strategiska inköp

Det nya förslaget till formulering: "Miljöledningssystemet ska stödja att myndigheten integrerar miljöhänsyn i alla steg av inköpsprocessen. Myndigheten ska genomföra en strategisk miljöbedömning för att begränsa den negativa miljöpåverkan vid inköp av varor och tjänster."

Förändring

Miljöhänsyn ska integreras i alla steg. Tidigare innebar paragrafen att upphandlingar ska miljöanpassas i den mån det är möjligt. Nytt är också kravet om en strategisk miljöbedömning.

Länsstyrelsens ställningstagande

Med det här förändringsförslaget skulle det behöva tydliggöras vad strategisk miljöbedömning är och hur myndigheterna förväntas leva upp till kravet.

15§ Bästa möjliga teknik och beteendeförändringar

Det nya förslaget till formulering: "Miljöledningssystemet ska stödja att myndigheten så långt det är möjligt använder bästa möjliga teknik och verka för beteendeförändringar i syfte att miljöanpassa sin verksamhet."

Samt

15 a § "Miljöledningssystemet ska stödja att myndigheten arbetar systematiskt för att begränsa miljöpåverkan från tjänsteresor samt från användning av maskiner och fordon för övriga transporter i myndighetens verksamhet."

Förändring

Det tidigare begreppet informationsteknik för energieffektivisering breddas till att myndigheterna ska använda bästa möjliga teknik och arbeta för beteendeförändringar. Paragrafen delas upp i två delar.

Länsstyrelsens ställningstagande

Kravet om att ta fram en policy för möten och resor är borttagen. Istället fokuserar det nya förslaget på att verka för beteendeförändringar och utsläpps begränsningar från tjänsteresor och arbetsmaskiner, vilket vi anser är positivt då fokuset i större grad läggs på att minska den direkta miljöpåverkan.

De som medverkat i beslutet

I detta ärende har Landshövding Minoo Akhtarzand beslutat och handläggare Boel Schaulin varit föredragande. I ärendets slutliga handläggning har även Strategichef Åsa Halldorf medverkat.

Minoo Akhtarzand

Boel Schaulin

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.